

Odpoveď Európskeho dvora audítorov na hodnotiacu správu Komisie podľa článku 318

1. V novembri 2012 Komisia uverejnila druhú správu určenú Európskemu parlamentu a Rade o hodnotení financií Únie založenú na dosiahnutých výsledkoch (hodnotiaca správa)¹. Tento dokument je odpoveďou Dvora audítorov, naplánovaný tak, aby bol k dispozícii v čase postupu udeľovania absolutória na rok 2011. Táto odpoveď je založená na limitovanom preskúmaní, a nie na audite informácií obsiahnutých v správe.

Hlavný odkaz

2. Dvor audítorov považuje širší rozsah tejto správy v porovnaní s prvou hodnotiacou správou za zlepšenie. V správe sa uvádzajú určité informácie o účinnosti a efektívnosti programov, nie je však presvedčivá, pokiaľ ide o očakávané konečné výsledky a dosah. V dôsledku toho hodnotiaca správa zatiaľ neposkytuje dostatočné, relevantné a spoľahlivé dôkazy o tom, čo sa dosiahlo prostredníctvom politik EÚ, a nie je preto vhodná na plánované použitie pri postupe udeľovania absolutória.
3. Dvor audítorov zastáva názor, že je potrebné zriadiť spoľahlivý systém zberu informácií o výkonnosti s cieľom identifikovať a predkladať správy o výsledkoch a dosahu, hneď ako budú tieto informácie k dispozícii. Základné prvky tohto systému musia byť zavedené počas príprav na nové programové obdobie. Dvor audítorov preto odporúča, aby Komisia čo najskôr predložila orgánu udeľujúcemu absolutórium plán/prehľad zamýšľaného systému riadenia a predkladania správ o výkonnosti vrátane koncepcie a úlohy hodnotiacej správy.

Základné informácie

4. Požiadavka vypracovať hodnotiacu správu je stanovená v Zmluve o fungovaní Európskej únie²; správa by mala byť súčasťou dôkazov, na základe ktorých Parlament každoročne udeľuje absolutórium Komisii na plnenie rozpočtu.
5. Prvá hodnotiaca správa Komisie bola uverejnená vo februári 2012³ a bola prevažne zhrnutím existujúcich hodnotiacich správ v dvoch oblastiach politiky.

¹ COM(2012) 675 final.

² ZFEÚ, články 318 a 319.

³ COM(2012) 40 final.

Komisia v tejto správe nastolila „otázku funkcie a načasovanie tejto správy... najmä vzhľadom na rôzne načasovanie a rôznu dĺžku období, na ktoré sa vzťahuje vykonaná hodnotiacia práca v porovnaní so špecifickejším ročným zameraním procesu rozpočtového absolutória“. Komisia tiež uviedla, že „ďalej skúma, ako môže rozvíjať obsah tejto správy“.

6. Parlament vo svojom rozhodnutí o udelení absolutória na rok 2010 z mája 2012 dospel k záveru, že „rozsah a obsah prvej hodnotiacej správy nezodpovedajú tomu, čo by sa mohlo očakávať od hodnotiacej správy požadovanej ZFEÚ“, a vyzval Komisiu, aby „ďalej rozpracovala obsah hodnotiacej správy... a najmä aby určila pridanú hodnotu tejto hodnotiacej správy v porovnaní s bežnými hodnoteniami“⁴.
7. V júni 2012 Dvor audítorov vydal stanovisko k prvej hodnotiacej správe⁵, v ktorom dospel k záveru, že správa je vágna, jej obsah je nedostatočne konkrétny a preto má len obmedzený význam. Dvor audítorov usúdil, že Komisia by mala aktívne konzultovať s Parlamentom a Radou s cieľom objasniť, čo sa v Zmluve o fungovaní Európskej únie od nej požaduje. Ak má hodnotiacia správa účinne prispieť k zvýšeniu povinnosti zodpovedať sa orgánu udeľujúcemu absolutorium, Komisia musí zohľadniť jej účel, obsah, rozsah a načasovanie.

Druhá hodnotiacia správa

8. Druhá hodnotiacia správa obsahuje prehľad rôznych hodnotení vypracovaných v roku 2011⁶ pokrývajúcich všetky rozpočtové riadky s operačnými výdavkami a klasifikovaných podľa hlavných oblastí politiky vo viacročnom finančnom rámci na obdobie 2007 – 2013. Dvor audítorov považuje širší rozsah za zlepšenie – správa poskytuje zostručnený a ľahko prístupný prehľad mnohých vykonaných hodnotení. V správe sa uvádzajú určité informácie o účinnosti a efektívnosti programov. Vychádza však najmä z priebežných hodnotení, ktoré majú výrazne operačné zameranie, a pokiaľ ide o očakávané konečné výsledky a dosah, nie je presvedčivá.
9. Dvor audítorov sa domnieva (a uznala to aj Komisia), že by sa mali stanoviť vhodné (t. j. „SMART“⁷) ciele, ukazovatele a medzníky pre všetky operácie⁸. Je

⁴ Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. mája 2012 o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2010, P7_TA (2012) 0153, body 99 a 100.

⁵ Stanovisko č. 4/2012 (Ú. v. EÚ C 179, 20.6.2012, s. 1).

⁶ Spolu 118 hodnotení a k tomu 39 štúdií týkajúcich sa hodnotení.

⁷ Konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, relevantné a časovo ohraničené (*specific, measurable, achievable, relevant, timed*).

to základná podmienka pre sledovanie výkonnosti počas celého trvania programov a posúdenie pravdepodobnosti dosiahnutia cieľov a zaistenia dosahu. Zákonodarca má dôležitú úlohu zabezpečiť, aby sa stanovili jasné ciele politiky. Dvor audítorov v minulosti tiež odporučil⁹, že jasnejšia definícia „pridanej hodnoty EÚ“ by politickým orgánom EÚ poskytla usmernenie pri výbere výdavkových priorít EÚ; jasná definícia by tak pomohla pri stanovení primeraných cieľov, ukazovateľov výkonnosti a medzníkov.

10. Komisia identifikuje niekoľko záležitostí, ktoré treba zohľadniť pri návrhu budúcich správ, a poznamenáva, že koncepčná práca v súvislosti s vytváraním rámca predkladania správ už začala. Dvor audítorov uznáva, že Komisia bude potrebovať čas na vytvorenie primerane solídneho systému riadenia a predkladania správ. Je však dôležité, aby Komisia zaviedla základné prvky pre spoľahlivý systém, ktorý zabezpečí solídne údaje o výkonnosti pred začatím programov v ďalšom viacročnom finančnom rámci.
11. Dvor audítorov odporúča, aby sa Komisia čo najskôr poradila s orgánom udeľujúcim absolútorium a predložila mu plán/prehľad zamýšľaného systému riadenia a predkladania správ o výkonnosti. Tento systém by mal zahŕňať kroky potrebné na dosiahnutie kvalitnejších a včasných údajov o výkonnosti z generálnych riaditeľstiev počas celého trvania programov, spôsob, akým sa tieto údaje použijú v tých častiach výročných správ o činnosti, ktoré sa týkajú výkonnosti, a prepojenie výročných správ o činnosti, súhrnnej správy a hodnotiacej správy. Jednotný a spoľahlivý systém riadenia a predkladania správ by mal zabezpečiť pridanú hodnotu hodnotiacej správy tým, že bude zahŕňať horizontálnu analýzu výkonnosti v celom rozpočte vrátane získaných poznatkov a potrebných nápravných opatrení.
12. V druhej hodnotiacej správe, rovnako ako v prvej, zásadné závery vychádzajú výhradne z hodnotiacich správ. Ako však Dvor audítorov poznamenal vo svojom stanovisku, Komisia má k dispozícii mnohé ďalšie potenciálne zdroje informácií na vytvorenie vyváženého názoru o výkonnosti. Patria medzi ne osobitné správy Dvora audítorov, výročné správy o činnosti generálnych riaditeľstiev a výsledky hodnotení vnútorného auditu.
13. Na to, aby Komisia bola schopná vypracovať komplexnú hodnotiacu správu na základe spoľahlivých údajov o výkonnosti pochádzajúcich z jednotného systému riadenia a predkladania správ, je zrejme potrebný istý čas. Mohlo by byť preto tiež užitočné, keby Komisia prediskutovala s orgánom udeľujúcim absolútorium, čo by mala prostredníctvom hodnotení medzičasom poskytnúť.

⁸ Vrátane programov bez operačných výdavkov alebo s nízkymi operačnými výdavkami.

⁹ Stanovisko č. 1/2010, bod 18.

Závěrečné poznámky

14. Komisia predložila svoju hodnotiacu správu v novembri 2012. Dvor audítorov sa preto snažil rýchlo na základe limitovaného preskúmania reagovať na správu, aby jeho odpoveď prišla včas pre udelenie absolútoría. Dvor audítorov následne zváži, kde a akým spôsobom možno začleniť informácie predložené v hodnotiacej správe do jeho audítorskej práce.
15. Komisia sa môže kedykoľvek v priebehu budúceho procesu vypracúvania hodnotiacej správy poradiť s Dvorom audítorov.